

Sarajevo, 04.02.2022. godine
Broj: 018/22

**FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
(N/R JELKA MILIĆEVIĆ, MINISTRICA)**

PREDMET: Primjedbe UP FBiH na Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa

Poštovani,

Federalno ministarstvo finansija je donijelo Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/22, od 28.01.2022. godine).

Izmjena se odnosi na član 20. Pravilnika, koja pojašnjava način obračuna najniže neto plaće, tj. preračun najniže neto plaće u bruto iznos. Izmjenama je propisano da je isplatilac prihoda od nesamostalne djelatnosti **dužan da preračun iznosa neto najniže plaće iz Uredbe o metodologiji izračuna i usklađivanja najniže plaće u bruto iznos, uskladi sa propisanim povlasticama po osnovu ličnog odbitka zaposlenika u skladu sa propisima o porezu na dohodak**. Također, izmjenom je propisano da se ova osnovica uvećava za iznos primanja po osnovu uvećanja plaće koji zaposleniku pripada za prekovremeni rad, noćni rad, rad u dane sedmičnog odmora, rad u dane praznika ili drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi, odnosno druga uvećanja plaće koja zaposleniku pripadaju u skladu sa propisima o radu.

Udruženje poslodavaca FBiH smatra da Federalno ministarstvo finansija nije moglo donijeti ovakav Pravilnik, koji je zasnovan na principu najniža neto plaća = neto nakon poreza, a razloge za to navest ćemo u nastavku:

1. Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa u suprotnosti je sa Zakonom o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13).

Prema članu 2. Zakona o porezu na dohodak, obveznik poreza na dohodak je rezident Federacije i nerezident koji ostvaruje dohodak. U članu 27. stavu 2. Zakona propisano je da je obveznik poreza na dohodak zaposlenik. Dakle, **prema Zakonu o porezu na dohodak, plaćanje**

poreza je isključiva obaveza radnika, a ovim pravilnikom se dio poreza na dohodak prebacuje na poslodavca, što je u suprotnosti sa članom 27. Zakona o porezu na dohodak. Federalno ministarstvo finansija donošenjem ovog pravilnika direktno krši odredbe Zakona o porezu na dohodak, na koji se u tom istom Pravilniku poziva.

2. Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa u suprotnosti je sa članom II.4. Ustava BiH.

Naime, član II.4. Ustava BiH propisuje zabranu diskriminacije po bilo kojem osnovu, a ovaj pravilnik je diskriminatoran za pojedine radnike. Tako su radnici sa većim ličnim odbitkom diskriminirani, jer od svog ličnog dobitka nemaju nikakvu korist, a radnici koji poslodavcu nisu donijeli poreznu karticu ili imaju samo osnovni lični odbitak su „nagrađeni“ većim iznosom plaćenih doprinosa i istim iznosom najniže plaće. Dakle, prema ovom Pravilniku, **nemaju svi radnici koji su na najnižoj plaći isti iznos plaćenih doprinosa, odnosno isti penzioni osnov.**

3. Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa u suprotnosti je sa članom 77. Zakona o radu (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 26/16 i 89/18) koji propisuje da je poslodavac dužan radnicima isplatiti **jednake plaće za rad jednake vrijednosti.** Prema ovom pravilniku poslodavac ima uvećane troškove bruto plaća i trošak je različit za svakog radnika, što je u suprotnosti sa članom 77. Zakona o radu.

4. Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa koji je donesen u suprotnosti je sa Sporazumom o osnivanju Ekonomsko - socijalnog vijeća za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Naime, Pravilnik nije bio predmet razmatranja na Ekonomsko-socijalnom vijeću FBiH, niti su izvršene konsultacije sa socijalnim partnerima o ovim izmjenama. Prema Sporazumu, Ekonomsko-socijalno vijeće FBiH, između ostalog, razmatra nacрте zakona, podzakonskih akata, programa i drugih dokumenata iz djelokruga svog rada i svoja mišljenja o tim dokumentima dostavlja Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine. Obzirom da Pravilnik nije bio predmet razmatranja na sjednici Ekonomsko-socijalnog vijeća FBiH prekršene su odredbe Sporazuma o osnivanju Ekonomsko - socijalnog vijeća za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Također, napominjemo da je Ekonomsko-socijalno vijeće FBiH na sjednicama razmatralo Uredbu o metodologiji izračuna i usklađivanja najniže plaće, na osnovu koje je Vlada FBiH donijela Odluku o iznosu najniže plaće za 2022. godinu. Međutim, ovaj Pravilnik je potpuno u suprotnosti od onoga što je razmatrano i usvojeno o najnižoj plaći, a što je u suprotnosti sa članom 78. Zakona o radu (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 26/16 i 89/18).

5. Donošenje ovog pravilnika je u suprotnosti sa članom 68. stav 1. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH.

Podzakonskim aktom se ne mogu propisivati materijalna pitanja, već samo procesna pitanja. Shodno članu 68. stav 1. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH Pravilnikom se bliže razrađuju pojedine odredbe federalnog, odnosno kantonalnog zakona radi osiguranja uvjeta za odgovarajuću primjenu tog zakona. Dakle, Pravilnikom se može razraditi samo procedura, odnosno postupak, a nikako propisivati nešto što je materija Zakona. Federalno ministarstvo finansija je ovim pravilnikom regulisalo materijalne stvari, jer je Zakon taj koji propisuje osnovicu za obračun poreza, porezne stope, i sl., a podzakonski akt propisuje samo procesne stvari kao što su postupak i način obračuna poreza, i sl. Na ovaj način Federalno ministarstvo finansija preuzima ulogu zakonodavne vlasti u FBiH.

Kako bismo dokazali naše navedene tvrdnje, u nastavku ćemo prikazati **primjer preračuna na principu najniža neto plaća = neto nakon poreza:**

	Radnik bez porezne kartice	Radnik sa ličnim odbitkom 300 KM	Radnik sa ličnim odbitkom i dvoje djece	
1. Bruto plaća radnika	874,40	826,09	786,96	Neto najniža plaća x koeficijent (uvažavajući lične odbitke)
2. Doprinosi iz osnovice	271,06	256,09	243,96	1 x 31%
3. Neto prije poreza	603,33	570,00	543,00	1-2
4. Lični odbitak (po poreznoj kartici radnika)	0	300,00	600,00	lični odbitak
5. Osnovica za porez	603,33	270,00	0,00	3-4
6. Porez na dohodak	60,33	27,00	0,00	(3-4) x 10%
7. Neto nakon poreza (neto na ruke)	543,00	543,00	543,00	1 - 2 - 6
8. Doprinosi na teret poslodavca osnovicu	91,81	86,74	82,63	1 x 10.5%
9. Ukupan trošak bruto plaće za poslodavca	966,21	912,83	869,59	Neto prije poreza + doprinosi 31% + doprinosi 10.5%

Shodno navedenom, predlažemo da Federalno ministarstvo povuče navedeni Pravilnik ili da se Pravilnik izmjeni na način da se propiše da je najniža plaća koja je utvrđena Odlukom Vlade FBiH plaća sa porezom na dohodak, odnosno da se preračun u bruto vrši prema principu najniža neto plaća = neto prije poreza, a argumente za naš prijedlog navest ćemo u nastavku:

Naš prijedlog je upotpunosti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, prema kojem je obveznik poreza na dohodak zaposlenik. Svoj porez na dohodak radnik plaća u zavisnosti od svog ličnog odbitka. Shodno tome, sasvim je logično da radnik sa većim ličnim odbitkom plaća manje poreza na dohodak i dobije veći neto iznos „na ruke“, što je u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

U ovom slučaju svi radnici koji su na najnižoj plaći imat će isti iznos plaćenih doprinosa, odnosno isti penzioni osnov.

Poslodavac će imati manje troškove bruto plaća i taj trošak će biti jednak za svakog radnika na najnižoj plaći.

Primjer ćemo prikazati u nastavku:

	Radnik bez porezne kartice	Radnik sa ličnim odbitkom 300 KM	Radnik sa ličnim odbitkom i dvoje djece	
				Neto prije poreza x
1 Bruto plaća radnika	786,96	786,96	786,96	1.449275
2 Doprinosi iz osnovice	243,96	243,96	243,96	1 x 31%
3 Neto prije poreza	543,00	543,00	543,00	1-2
Lični odbitak (po poreznoj kartici radnika)	0	300,00	600,00	lični odbitak
5 Osnovica za porez	543,00	243,00	0,00	3-4
6 Porez na dohodak	54,30	24,30	0,00	(3-4) x 10%
7 Neto nakon poreza (neto na ruke)	488,70	518,70	543,00	1-2-6
Doprinosi na teret poslodavca osnovicu	82,63	82,63	82,63	1x10.5%
9 Ukupan trošak bruto plaće za poslodavca	869,59	869,59	869,59	Neto prije poreza + doprinosi 31% + doprinosi 10.5%

Na kraju napominjemo da ukoliko Federalno ministarstvo finansija ne izmjeni ovaj pravilnik pružit ćemo pravnu pomoć našim članicama koje se odluče da će pokrenuti tužbe radi naknade štete, koju će proizvesti primjena ovog pravilnika.

Srdačno,

Co. VLADA FBiH
N/R FADIL NOVALIĆ, PREMIJER

